

نشریه علمی مکانیک سازه‌ها و شاره‌ها

DOI: 10.22044/jsfm.2021.10632.3380

پایش وضعیت سلامت چرخ‌های ریلی با آنالیز ارتعاشات براساس پارامتر میانگین مربعات متحرک

محمد فخاری^۱ و مهدی صالحی^{۲*}^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی مکانیک، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران^۲ استادیار، گروه مهندسی مکانیک، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

مقاله مستقل، تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۱/۳۰؛ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۰۲/۱۵؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۰۶

چکیده

چرخ‌ها از مهمترین قسمت‌های تجهیزات وسایل نقلیه ریلی می‌باشند. وجود خرابی روی سطوح غلتشی چرخ‌ها عامل افزایش ارتعاشات در آنها و متعاقباً باعث خرابی دیگر متعلقات می‌شود. به طور سنتی سیستم‌های ریلی از فرآیند بازرگانی پیشگیرانه پیروی می‌کنند. این بازرگانی‌ها هزینه‌بر، با بازدهی پایین، زمان بر و در معرض خطای انسانی هستند. نگهداری و تعمیرات بر اساس پایش وضعیت مزایای بیشتری نسبت به روش‌های قدیمی دارد. در این روش‌ها ارتعاشات، نویز و یا سایر پارامترهای کارکردی اجزای وسیله نقلیه، از جمله چرخ، اندازه‌گیری و تحلیل می‌شود. در این تحقیق، روشی جهت عیوب‌یابی چرخ به کمک اندازه‌گیری ارتعاشات ریل ارائه شده است. با اندازه‌گیری ارتعاشات ریل از طریق نصب تجهیزات اندازه‌گیری، ارتعاشات حاصل از عبور هر چرخ ثبت می‌شود. سپس با استفاده از پارامتر میانگین مربعات متحرک در حوزه زمان به پایش وضعیت سلامت چرخ‌های ریلی پرداخته شده است. تنظیم صحیح پارامترهای مربوط مانند طول پنجره و میزان همبوشانی در محاسبه میانگین مربعات متحرک تاثیر مستقیمی بر نتایج دارد. روش پیشنهادی روی داده‌های اندازه‌گیری شده پیاده‌سازی شده است. نتایج تجربی نشان می‌دهد که به کمک این روش می‌توان وجود و موقعیت آسیب در چرخ را تعیین کرد.

کلمات کلیدی: پایش وضعیت سلامت؛ آنالیز ارتعاشات؛ خرابی چرخ؛ میانگین مربعات متحرک.

Health Condition Monitoring of Railway Wheels Through Vibration Analysis Using the Moving RMS

M.Fakhari¹, M. Salehi^{2*}¹ MSc Student, Department of Mechanical Engineering, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.² Assistant Professor, Department of Mechanical Engineering, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

Abstract

Rail wheels are one of the most important parts of rail vehicles. The presence of damage on the rolling surface of the wheels causes an increase in vibrations in the wheels, and consequently, this can damage other components. Rail systems generally follow a preventive inspection process, which is costly, low-efficiency, time-consuming and prone to human error. Nowadays, condition monitoring based maintenance is preferred for this purpose. In such methods, vibrations, noise or other functional parameters of vehicle components, including wheels, are measured and analyzed. In this study, a method for wheel damage detection by measuring rail vibrations is presented. By measuring the vibrations of the rails through installation of measuring devices, the vibrations caused by the passage of each wheel are recorded. Then, using the Moving Root Mean Square in the time domain, the health condition of the vehicle is monitored. Proper adjustment of related parameters such as window length and overlap in calculating Moving RMS has a great impact on the results. The proposed method is implemented on the measured data. The presence and location of wheel damage was determined successfully.

Keywords: Health Condition Monitoring; Vibration Analysis; Wheel Damage; Moving RMS.

* نویسنده مسئول؛ تلفن: ۰۹۱۳۱۲۶۵۶۰۰؛ فکس: ۰۳۱۴۲۲۹-۱۰۱۶

آدرس پست الکترونیک: mehdi.salehi@pmc.iaun.ac.ir

برای شناسایی نقاط ضعف و خرابی قطعات، بازرسی از چرخ ها در طول فرآیند تولید و همچنین تعمیر و نگهداری با استفاده از روش های مختلف غیر مخرب مانند بازرسی چشمی، آزمون فراصوت، بازرسی ذرات مغناطیسی، بازرسی مایع نافذ و آزمون جریان الکترونیکی انجام می شود. به طور کلی، این بازرسی ها پرهزینه، زمان بر و در معرض خطای انسانی هستند [۳]. علاوه، برخی آسیب ها به کمک این روش ها قابل شناسایی نیستند که می تواند منجر به خرابی های فاجعه باشد [۴].

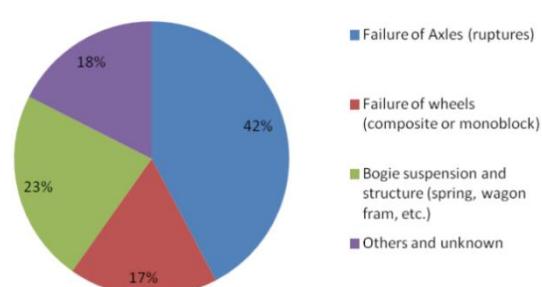
در سال های اخیر، پیشرفت های سیستم نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه در زمینه ماشین آلات دوار در بخش های نفت و گاز و دریابی پیشرفت چشمگیری داشته است. این پیشرفت ها موجب پیاده سازی روش پایش پیشگیرانه شده است که عمدتاً بر پایه تحلیل سیگنال های ارتعاشی استوار است. در این روش، برنامه پایش هر تجهیز بر اساس حساسیت و شرایط آن تدوین شده و سیستم با اندازه گیری ارتعاشی دوره ای یا مستمر تحت پایش قرار می گیرد [۵]. چرخ ها در طول مدت بهره برداری، ساختار و هندسه یکسانی را حفظ نمی کنند و با توجه به اثرات متقابل در تماس با ریل، احتمال ایجاد عیوب در چرخ بسیار زیاد است. روش های تعمیر و نگهداری پیشگیرانه صنایع ریلی نیز در حال گسترش است. تجزیه و تحلیل سیگنال های ارتعاشی، یکی از ابزارهای اساسی در تشخیص خرابی های مختلف چرخ مانند تخت شدگی^۱ و ناهمواری های شعاعی^۲ چرخ همچنین آسیب های دیگر مانند معايب سیستم تعليق، یاتاقان ها و ... به شمار می آید. با استفاده از این تکنیک، خرابی ها می توانند همزمان با کارکرد قطار در خط مشخص شوند که از نظر اقتصادی مزیت مهمی به شمار می رود.

خرابی روی سطح غلتی چرخ های ریلی باعث ایجاد ضربه های بزرگ به ریل می شود که باعث به وجود آمدن نویز و ارتعاشات می شود. از این رو، اندازه گیری این ارتعاشات، می تواند روشی قابل اعتماد برای تعیین وجود خرابی های چرخ باشد. تعمیر و نگهداری ناکارآمد چرخ بر راحتی

۱- مقدمه

با گذشت زمان ترافیک حمل و نقل مسافر و بار شبکه ریلی سنگین تر شده است. از مزایای این سیستم می توان به مصرف انرژی کمتر، جابجایی انبوه، اینمنی بالاتر و حفظ محیط زیست اشاره کرد. چرخ های ریلی در این صنعت، یکی از مهم ترین اجزای سیستم حرکتی است. بر هم کنش نامناسب چرخ و ریل می تواند عوارض پرهزینه ای همچون سایش چرخ، تأثیر منفی در عملکرد دینامیکی قطار، کاهش عمر چرخ و حتی سانحه خروج از خط به ویژه در قوس ها را به وجود آورد. از این رو، استراتژی های دقیق تری به منظور بهینه سازی فرآیندهای نگهداری و تعمیرات مورد نیاز است. خرابی در چرخ ها می تواند با ایجاد بارهای ضربه ای باعث ایجاد ارتعاشات زیاد و متعاقباً آسیب به زیر ساخت های سیستم ریلی شود. علاوه بر این، در صورتی که خرابی چرخ و یاتاقان محور شناسایی نشود، می تواند منجر به ایجاد آسیب جدی به چرخ و یا خارج شدن چرخ از خط شود. سوانح و اشکالات ریلی می تواند باعث اختلال قابل توجه در شبکه ریلی، هزینه های غیر ضروری و کاهش محبوبیت حمل و نقل ریلی در میان عموم مردم شود [۱]. امروزه خرابی های چرخ های ریلی همچنان یک مشکل مهم در صنعت ریلی به شمار می روند که نیازمند توجه ویژه است؛ زیرا تراکم ترافیک و سرعت قطارها در شبکه های ریلی در سراسر جهان در حال افزایش است.

در مطالعه منتشر شده توسط شرکت تضمین کیفیت DNV به عنوان بخشی از پروژه D-RAIL FP7، حوادث ریلی طی سال های گذشته در ۲۳ کشور مورد بررسی قرار گرفته است. بر اساس یافته های این تحقیق، ۴۲ درصد از کل حوادث ریلی ناشی از خرابی محورها به علت بارگذاری نامناسب و ۱۷ درصد آن مربوط به خرابی چرخ ها بوده است. شکل ۱ این موضوع را نشان می دهد [۲].

شکل ۱- عوامل حوادث مربوط به وسایل حمل و نقل ریلی [۲]

¹ Flatness

² Round out

سیستم‌های بازرسی تحت سروپس به دو سیستم اندازه‌گیری روکار^۱ و سیستم اندازه‌گیری جانبی خط^۲ تقسیم می‌شوند. در سیستم اندازه‌گیری روکار با نصب تجهیزات اندازه‌گیری روی مجموعه یاتاقان محور، ارسال داده‌ها بصورت مستقیم است که عموماً از لحاظ نصب و اجرا پیچیده است. در سیستم جانبی خط با اندازه‌گیری‌های غیرمستقیم، قابلیت پوشش جامع روی کلیه وسایل نقلیه ریلی عبوری را شامل می‌شود. این کار با نصب یک یا چند سنسور روی ریل و همچنین با هزینه کمتر قابل پیاده‌سازی است. امروزه سیستم‌های جانبی خط جهت پایش وضعیت چرخ‌ها به طور گسترده مورد اقبال قرار گرفته‌اند. به عنوان مثال، در سوئد اولین سیستم اندازه‌گیری در سال ۱۹۹۶ نصب شد و در حال حاضر بیش از ۱۹۰ تجهیز اندازه‌گیری جانبی خط کار می‌کنند [۷]. در این تحقیق سیستم پایش وضعیت جانبی خط در نظر گرفته شده است.

۲-۲- خرابی تخت‌شدنی در چرخ‌های ریلی

سرخوردن چرخ می‌تواند باعث سایش و تغییر شکل در سطح تماس چرخ و ریل شود؛ بطوریکه بخشی از چرخ دچار تخت‌شدنی شود [۸]. شکل ۲ نمونه‌ایی از این خرابی چرخ نمایش داده شده است.

شکل ۲- تخت‌شدنی [۸]

¹ On Board
² Way side

مسافران نیز تأثیر گذار بوده و میزان نویز و ارتعاش در مسیر حرکت را نیز افزایش می‌دهد.

اندازه‌گیری ارتعاشات قطار می‌تواند در نقاط مشخصی روی ریل انجام شود. تحلیل این سیگنال‌های ارتعاشی و استخراج مشخصه‌ای مناسب جهت عیب یابی، از چالش‌های بزرگ این حوزه به شمار می‌رود.

در این تحقیق سعی شده با استفاده از ارتعاشات ثبت شده از ریل هنگام عبور چرخ، عیوب احتمالی چرخ شناسایی گردد. برای داده‌برداری از تعدادی شتاب‌سنج و کرنش‌سنج استفاده شده است. سپس پارامتر میانگین مربعات متحرک جهت شناسایی خرابی روی سطوح غلتی چرخ مورد ارزیابی قرار داده شد. برای پردازش سیگنال‌های اندازه‌گیری شده از MATLAB استفاده شده است. نتایج حاصل از آنالیز سیگنال‌های تجربی به کمک این روش در حوزه زمان رضایت‌بخش بوده است.

۲- مبانی تئوری

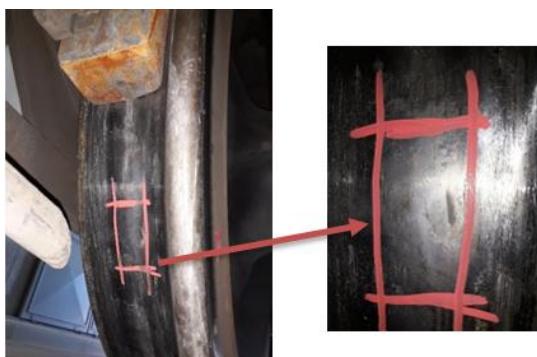
در بین تکیک‌های مختلف پایش وضعیت، تحلیل ارتعاشات از توانایی بالایی در تشخیص عیوب برخوردار است. با رشد هرگونه عیب مکانیکی در سیستم، خواص دینامیکی ماشین تغییر کرده، علاوه بر تغییر سطح ارتعاشات، خصوصیات طیف سیگنال ارتعاشی در حوزه زمان و فرکانس نیز تغییر خواهد کرد [۶]. در ادامه روش‌های جاری شناسایی عیوب چرخ ریلی قطار مورد بررسی قرار داده شده است.

۲-۱- پایش سلامت چرخ‌های ریلی

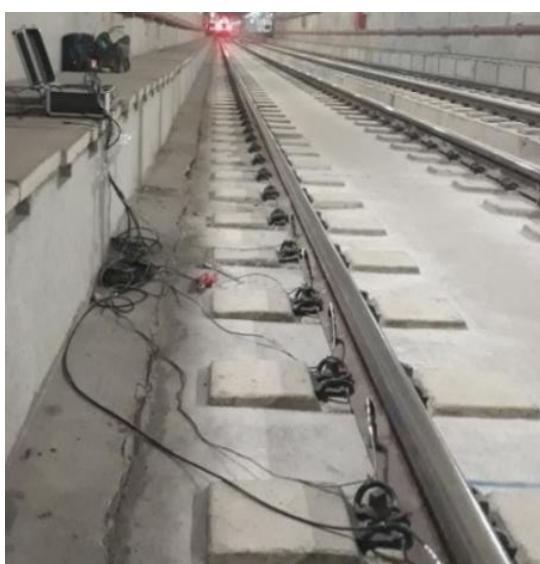
خرابی در چرخ‌ها که عمدتاً ناهمواری‌های سطحی است، باعث ایجاد تغییرات چشمگیری در میزان ارتعاشات می‌شود؛ بنابراین استفاده از روشی که بتواند خرابی را در سریع‌ترین مرحله از پیشرفت آنها تشخیص دهد، ضروری تلقی می‌شود. در سیستم‌های پایش وضعیت فعلی از انواع مختلف سنسورها مانند کرنش‌سنج‌ها، شتاب‌سنج‌ها، سنسورهای مادون قرمز، دوربین تصویر برداری لیزری، صداسنج‌ها و غیره استفاده شده است. فرآیند پایش وضعیت شامل داده‌برداری، پردازش داده‌ها و شناسایی وضعیت چرخ است؛ بنابراین، رویکردهای موجود را می‌توان بر اساس مراحل فرآیند پایش وضعیت طبقه‌بندی کرد.

به منظور دادهبرداری از سیستم کنترل وضعیت جانبی خط استفاده شده است. مجموعه‌ای از سنسورها روی پاشنه ریل و همچنین در جان ریل نصب شده است. سنسورها به یک سیستم دادهبرداری هشت کاناله Dewsoft و یک مازول پردازنده دیتا متصل شده است. در شکل ۵ نمای کلی از محیط و تجهیزات دادهبرداری نشان داده شده است.

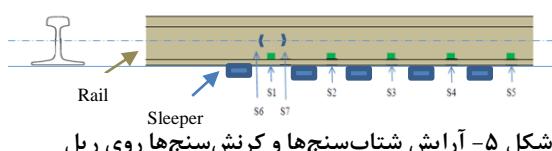
با بروجود آمدن این خرابی روی سطح چرخ، با چرخش چرخ روی ریل، نیروی ضربه‌ای ایجاد می‌شود که سطح بالایی نویز و ارتعاشات در ریل ایجاد می‌شود. با تجزیه و تحلیل سیگنال‌های ارتعاشی می‌توان ناهمجاري‌های مختلف مربوط به چرخ مانند تختشدنگی، اختلاف شعاع محوری چرخ و انحرافات دیگر مانند معایب سیستم تعليق، یاتاقان‌ها تشخیص داده شوند [۶].

شکل ۳- خرابی چرخ ماشین ریلی

شکل ۴- مجموعه تجهیزات دادهبرداری سیستم جانبی خط

شکل ۵- آرایش شتاب‌سنج‌ها و کرنش‌سنج‌ها روی ریل

۲-۳- سوابق روش‌های تشخیص خرابی چرخ

برای اندازه گیری ارتعاشات از سنسورهای مختلفی مانند شتاب‌سنج‌ها، کرنش‌سنج‌ها و نیروسنج‌ها^۱ استفاده می‌شود. الگوریتم‌های متعددی بر اساس نوع اندازه گیری توسعه داده شده است. از سیستم‌های مبتنی بر شتاب سنج‌ها می‌توان به سیستم مانیتورینگ چرخ^۲ [۹]، مانیتورینگ کنترل وضعیت بار ضربه‌ای چرخ^۳ (WIM)^۴ [۱۰] اشاره کرد. در برخی روش دیگر از تابع کپستروم^۵ برای تحلیل سیگنال‌ها استفاده شود [۱۲]. مانیتورینگ در کنترل وضعیت چرخ^۶ (WCM) از سنسور شتاب‌سنج و کرنش‌سنج نصب شده روی ریل استفاده می‌نماید. در برخی سیستم‌ها از لودسل‌ها برای اندازه گیری حداکثر بار به جای شتاب استفاده می‌شود [۱۳]. لی و لیو نشان دادند که استفاده از شتاب‌سنج برای اندازه گیری تخت‌شدگی چرخ مناسب است. سیگنال‌های ارتعاشی از تداخل منابع مختلف و نویز تشکیل می‌شوند. از این‌رو شناسایی ویژگی‌های مربوط به خرابی از سیگنال ارتعاش اولیه دشوار است [۱۷-۱۸].

۳- شرایط و فرایند دادهبرداری تجربی

جهت انجام فرایند داده برداری تجربی، یک ماشین دیزل ریلی دو محوره با بار محوری یکسان ۱۰ تن و قطر چرخ ۸۵۰ میلیمتر در نظر گرفته شده است. خرابی روی یک چرخ از محور اول است. در شکل ۳ خرابی تختشدنگی روی سطح چرخ از ماشین دیزل ریلی مشخص است.

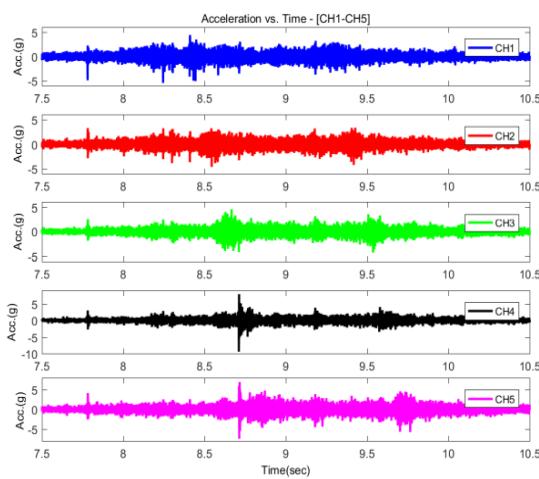
^۱ Load Cells

^۲ Wheel Monitoring System (WMS)

^۳ Wheel Impact Monitor (WIM)

^۴ Cepstrum

^۵ Wheel Condition Monitor (WCM)

شکل ۷- سیگنال‌های ارتعاشی در حوزه زمان (20Km/h)

۴- تشخیص خرابی به کمک میانگین مربعات متحرک^۲

تحلیل‌های حوزه زمان مستقیم مبتنی بر شکل موج زمانی است [۱۸]. تحلیل‌های سنتی حوزه زمان ویژگی‌های نظری میانگین، قله، ضربیت‌کرست^۳ و ممان‌های آماری مرتبه بالا نظری چوگنگی^۴ و کورتیسیس^۵ را شامل می‌شود. رویکردهای تحلیلی رایج در حوزه زمان نظری میانگین‌گیری بصورت گسترشده‌ای برای عیب‌یابی ماشین‌های دوار استفاده می‌شود. در این تحقیق از میانگین مربعات متحرک استفاده شده است. پاسخ اندازه‌گیری شده از ریل دارای نوسانات زیادی است که ناشی از نزدیک شدن و عبور چرخ است. برخورد ناحیه تخت‌شدگی چرخ با ریل ضربه‌ای مجزا از ضربات ناشی از عبور چرخ‌ها ایجاد می‌کند. این ضربه با فرکانس دوران چرخ تکرار می‌شود. با توجه به طیف فرکانسی گسترده ضربه، تشخیص آن به راحتی امکان‌پذیر نمی‌باشد؛ بنابراین سعی شد، از اثر این ضربه در افزایش دامنه ارتعاش استفاده شود. در نمودار زمانی سیگنال، به دلیل وجود منابع تحریک متعدد و پیچیدگی سیگنال، این افزایش قابل مشاهده نیست. بهمنظور کاهش نویز و آشکارسازی نواحی با دامنه بیشینه در نمودارها از میانگین مربعات متحرک استفاده شده است.

² Moving RMS³ Crest Factor⁴ Skewness⁵ Kurtosis

جهت داده‌برداری تعداد پنج عدد سنسور شتاب‌سنج (S₅-S₁) در نظر گرفته شده است که بین تراورس‌ها^۶ روی پایه ریل و در فواصل ۶۰۰ میلی‌متری نصب شده‌اند. شتاب‌سنج‌های مورد استفاده از نوع MTN با حساسیت 100 mV/g است. استفاده از این تعداد شتاب‌سنج به دلیل پوشش‌دهی کل محیط چرخ به قطر ۸۵۰ میلی‌متر است، به عبارت دیگر، اگر عیوبی روی محیط چرخ وجود داشته باشد، حتماً جایی میان شتاب‌سنج‌ها ریل را لمس خواهد کرد؛ همچنین جهت کنترل بار استاتیکی و زمان عبور چرخ‌ها، تعداد دو جفت کرنش‌سنج (S7, S6) مطابق شکل ۵ روی تار خنثی ریل و در ناحیه میانی بین دو تراورس و با آرایش نیم پل نصب شده است.

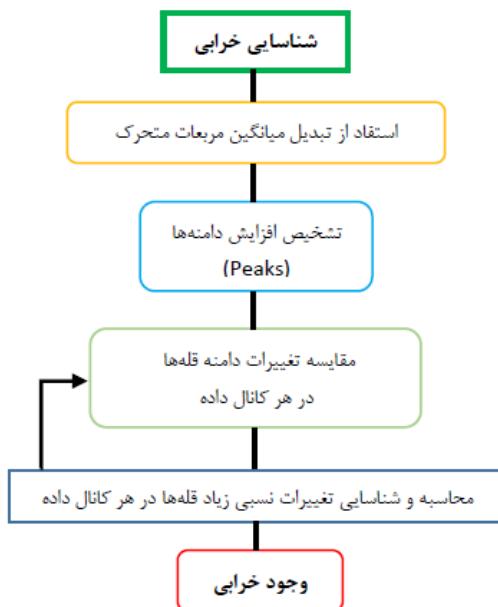
با عبور هر چرخ از موقعیت هر کرنش‌سنج، زمان عبور چرخ مشخص می‌شود و با شناخت موقعیت چرخ‌ها نسبت به یکدیگر، سرعت قطار قابل محاسبه خواهد بود. با هر بار عبور ماشین ریلی از تجهیزات اندازه‌گیری، سیگنال‌های ارتعاشی به کمک جمع‌کننده داده و نرم‌افزار مربوطه در یک فایل ذخیره می‌شود. تنظیمات مربوط به سنسورها در نرم افزار ثبت گردید و نرخ داده‌برداری ۱۰ KHz در نظر گرفته شد (فاصله زمانی میان دو داده متوالی یک ده هزارم ثانیه می‌باشد). شکل ۷ نمونه‌ای از سیگنال‌های اندازه‌گیری شده در سرعت 20Km/h را نشان می‌دهد که هر ردیف بیانگر یک کانال داده است. شماره کانال‌ها به ترتیب شماره شتاب‌سنج‌ها در نظر گرفته شده است.

در هر ردیف از نمودار دو پیک نشان دهنده عبور چرخ و محور ماشین ریلی است. به دلیل پیچیدگی ساختاری سیگنال‌های خام، شناسایی خرابی‌های چرخ به کمک آن بسیار مشکل است.

شکل ۶- آرایش کرنش سنج‌ها روی جان ریل

⁶ Sleeper

شکل ۸- فلوچارت فرایند جامع تحلیل و شناسایی خرابی

کرنش سنج و با داشتن محیط چرخ، سرعت را محاسبه کرد. این عملیات برای چند سرعت متفاوت انجام شد. جهت شناسایی تغییرات دامنه پیکها، محاسبات میانگین مربعات متخرک در نرم افزار متلب اعمال گردید. نتایج حاصل از سرعت 40 Km/h در نمودارهای شکل ۹ و ۱۰ نشان داده شده است. در شکل ۹ دو مقدار بیشینه نمایش داده شده است که بیانگر عبور دو مجموعه چرخ و محور است که به وسیله کرنش سنج ها زمان دقیق عبور شناسایی شده است.

به منظور واضح بودن تصویر سیگنال ها در نمودار شکل ۱۰، با استفاده از داده های کرنش سنج، سرعت و زمان دقیق عبور چرخ ها شناسایی شده است و با جبران اختلاف زمانی بین سنسورها، با مینا قرار دادن سنسور اول بقیه داده ها شیفت داده شده اند تا شناسایی ماکریزم ها و اختلاف ها آنها واضح تر باشند. با توجه به مقادیر بیشینه دامنه در کانال پنجم (تقریبا 5.7g) روی چرخ اول در زمان 10-ثانیه مشهود است که به دلیل وجود خرابی، ضربه بیشتری توسط شتاب سنج ها شناسایی شده است. با توجه به نمودار مشهود است که چرخ اول در کانال پنجم در مقایسه با کانال های دیگر، تغییرات دامنه بیشتری از خود نشان داده است که بیانگر وجود خرابی روی این چرخ است.

در شکل ۸ فرایند تحلیل و شناسایی خرابی چرخ که در این پژوهش انجام شده است، بصورت کلی نمایش داده شده است.

این روش با تقسیم سیگنال به بخش هایی کوچکتر، یک منحنی واضح تر و هموارتر را ایجاد می کند. یکی از پارامترهای پر کاربرد در تحلیل های زمانی، میانگین مربعات سیگنال است. مقدار میانگین مربعات یک سیگنال شاخصی از محتوای ارزی سیگنال است. از معادله ۱ می توان برای محاسبه میانگین مربعات داده ها استفاده کرد:

$$RMS = \sqrt{\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N x_n^2} \quad (1)$$

میانگین مربعات متخرک فرآیندی برای محاسبه مقادیر میانگین مربعات در سیگنال تقسیم شده به پنجره هایی با اندازه مشخص مانند طول دور یک چرخ است. تحلیل مجموعه داده های خام با استفاده از این روش، امکان محاسبه قله های اصلی در سیگنال را فراهم می کند.

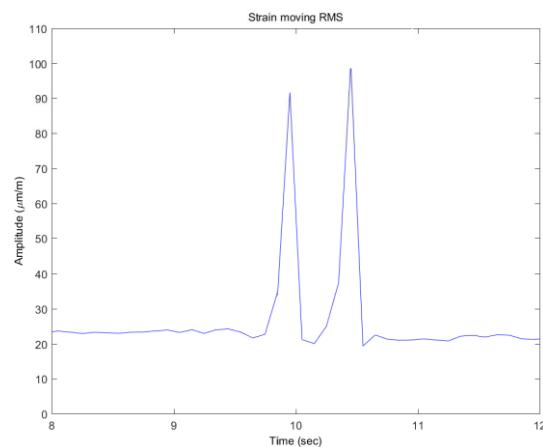
در این محاسبه، انتخاب پهنه ای پنجره متخرک و میزان هم پوشانی بازه های متوالی، پارامترهای تاثیرگذاری در نتایج هستند. با افزایش پهنه ای بازه متخرک، نمودار هموارتر و اثر نویز کمتر می شود، اما بزرگ بودن بیش از حد این پنجره، گام های زمانی نتایج افزایش می دهد. به عبارت دیگر، داده های داخلی این پنجره ها عمده ای از دست می روند. کوچک کردن بازه نویز باعث نمایان شدن نویز در خروجی و مشکل شدن نتیجه گیری می شود.

انتخاب بهینه پارامترهای میانگین مربعات متخرک طی عملیات سعی و خطای نرم افزاری حاصل شده است. لازم به ذکر است که این مقدادر پارامترها برای هر سیگنال می تواند متفاوت باشد، زیرا سرعت وسیله مستقیم بر آنها تاثیرگذار است. با توجه به این نکته که ضربه ناشی از خرابی در یک بازه زمانی معادل چرخش یک دور چرخ در سیگنال ظاهر می شود، حداقل طول پنجره زمانی بایستی از زمان مربوط به یک دور چرخش بیشتر باشد؛ بنابراین محیط چرخ و سرعت حرکت وسیله باید محاسبه و تعیین گردد. در نمونه برداری انجام شده، سرعت وسیله نقلیه ریلی ثابت در نظر گرفته شده است. به منظور راستی آزمایی و مشخص کردن سرعت حرکت می توان به کمک تعیین بازه زمانی میان پیک های خروجی

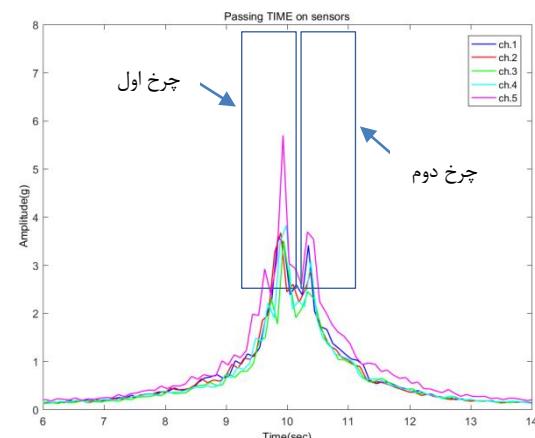
کارگیری این روش برای پایش سلامت چرخ‌های ریلی را به صورت جدی مدنظر قرار داد.

۶- مراجع

- [1] Rolek P, Bruni S, Carboni M (2016) Condition monitoring of railway axles based on low frequency vibrations. *Int J Fatigue* 86: 88-97.
- [2] Papaelias M, Amini A, Huang Z, Vallely P, Dias DC, Kerkyras S (2016) Online condition monitoring of rolling stock wheels and axle bearings. *P I Mech Eng F-J Rai* 230(3): 709-723.
- [3] Pohl R, Erhard A, Montag HJ, Thomas HM, Wüstenberg H (2004) NDT techniques for railroad wheel and gauge corner inspection. *NDT E Int* 37(2): 89-94.
- [4] Hong M, Wang Q, Su Z, Cheng L (2014) In situ Health monitoring for bogie systems of CRH380 trainon Beijing-Shanghai high-speed railway. *Mech Syst Signal Pr* 45(2): 378-395.
- [5] SAFERAIL consortium (2008) Development of novel inspection systems for railway wheelsets. Report No. SCP7-GA 218674, SAFERAIL Consortium.
- [6] هادیان ش، آرین م (۱۳۹۵) استفاده از منطق فازی در عیب‌یابی هوشمند ماشین آلات دوار و بررسی اثر توابع عضویت مختلف. *نشریه علمی مکانیک سازه‌ها و شاره‌ها* ۶(۱): ۸۵-۹۸
- [7] Asplund M, Palo M, Famurewa S (2014) A study of railway wheel profile parameters used as indicators of an increased risk of wheel defects. *Proc IMechE, J Rail Rapid Transit* 230: 323-334.
- [8] Masoumi H, Vermeulen F, Vanhonacker T (2018) Wheel set Condition Monitoring based on pass-by vibration signals. *J Railway Research* 5(2): 1-8.
- [9] Seco M, Sanchez E, Vinolas J (2006) Monitoring wheel defects on a metro line: system description, analysis and results. *Computers in Railways* 88: 973-982.
- [10] Lee ML, Chiu WK (2007) Determination of Railway Vertical Wheel Impact Magnitudes: Field Trials. *Struct Health Monit* 6(1): 49-65.
- [11] Skarlatos D, Karakasis K, Trochidis A (2004) Railway wheel fault diagnosis using a fuzzy logic method. *Appl Acoust* 65: 951-966.
- [12] Bracciali A, Lionetti G, Pieralli M (2002) Effective wheel flats detection through a simple device. *Proceedings of the 2002 Techrail Workshop*, Paris.
- [13] Alemi A, Corman F, Lodewijks G (2017) Condition monitoring approaches for the detection

شکل - ۹ RMS متوجه داده‌ها از کرنش سنج (S7) (۴۰Km/h)

شکل - ۱۰ RMS متوجه داده‌های شتاب سنجها (۴۰Km/h)

۵- نتیجه گیری

خرابی چرخ‌ها از جمله تختشده‌گی، پوسته‌شدگی و خارج محوری سطوح غلتشی موجب افزایش ارتعاشات ریل می‌شود که نشان دهنده وجود خرابی در سطح چرخ است. داده‌های خام همیشه برای تفسیر و آنالیز سیگنال‌ها کافی نیستند، بنابراین تجزیه و تحلیل بیشتر با استفاده از تحلیل آماری با شناسایی تغییرات مقادیر پیک‌ها با میانگین مربعات متوجه مدنظر قرار گرفته است.

در نتایج حاصل از میانگین مربعات متوجه، تغییرات زیاد دامنه یک کانال نسبت به کانال‌های دیگر از همان چرخ بیانگر وجود خرابی در سطح چرخ است؛ همچنین مشخص شد با افزایش سرعت چرخ، مقادیر دامنه افزایش بیشتری دارند. بر اساس نتایج این مطالعه، می‌توان پتانسیل به

- features and support vector machines. *J Sensors* 20(12): 3575
- [17] Li Y, Liu J, Wang Y (2016) Railway wheel flat detection based on improved empirical mode decomposition. *Shock and Vibration*. Article ID 4879283, 14 pages.
- [۱۸] صالحی م، اعظمی م (۱۳۹۷) تعیین موقعیت آسیب در سازه های تیرشکل به کمک تجزیه مودهای ذاتی چند متغیره پاسخ ارتعاشات تصادفی. *نشریه علمی مکانیک سازه ها و شاره ها* ۸(۳): ۲۲۱-۲۳۱
- of railway wheel defects. *P I Mech Eng F-J Rai* 231(8): 961-981.
- [14] Palo M, Galar D, Nordmark T, Asplund M, Larsson D (2014) Condition monitoring at the wheel/ rail interface for decision-making support. *P I Mech Eng F-J Rai* 228(6): 705-715.
- [15] Ngigi RW, Pislaru C, Ball A, Gu F (2012) Modern techniques for condition monitoring of railway vehicle dynamics. *Journal of Physics: Conference Series* 364: 012016.
- [16] Gómez MJ, Castejón C, Corral E, García-Prada JC (2020) Railway axle condition monitoring technique based on wavelet packet transform